

Bruksela, 18 kwietnia 2024 r.
(OR. en)

9099/24
ADD 1

UK 60

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	18 kwietnia 2024 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2024) 169 final
Dotyczy:	ZAŁĄCZNIK do zalecenia dotyczącego DECYZJI RADY upoważniającej do rozpoczęcia negocjacji dotyczących umowy między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie mobilności młodzieży

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2024) 169 final.

Zał.: COM(2024) 169 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 18.4.2024 r.
COM(2024) 169 final

ANNEX

ZAŁĄCZNIK

do

zalecenia dotyczącego DECYZJI RADY

**upoważniającej do rozpoczęcia negocjacji dotyczących umowy między Unią Europejską
a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie
mobilności młodzieży**

ZAŁĄCZNIK

WYTYCZNE NEGOCJACYJNE DOTYCZĄCE UMOWY MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ A ZJEDNOCZONYM KRÓLESTWEM WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ W SPRAWIE MOBILNOŚCI MŁODZIEŻY

I. KONTEKST OGÓLNY

1. Umowę o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony („umowa o handlu i współpracy”)¹ stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r. Obok Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej („umowa o wystąpieniu”)² stanowi ona podstawę stosunków dwustronnych między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem.
2. Umowa o handlu i współpracy przewiduje koordynację systemów zabezpieczenia społecznego, która wspiera mobilność osób na mocy prawa krajowego każdej ze stron, jednak nie dotyczy ona mobilności jako takiej, tj. możliwości zamieszkania lub pobytu obywatela jednej ze stron na terytorium drugiej strony. W umowie o handlu i współpracy zawarto również postanowienia dotyczące przyjazdu i czasowego pobytu osób fizycznych odbywających wizyty służbowe, które to postanowienia dotyczą jednak jedynie przypadków tymczasowej obecności w określonych celach (np. świadczenie usług).
3. Mobilność między Unią a Zjednoczonym Królestwem jest obecnie regulowana raczej odpowiednimi krajowymi przepisami (imigracyjnymi) Unii (i jej państw członkowskich) oraz Zjednoczonego Królestwa. Spowodowało to spadek mobilności obywateli Unii i Zjednoczonego Królestwa, a w szczególności negatywnie odbiło się na ich możliwościach związanych z gromadzeniem doświadczeń za granicą – odpowiednio na terytorium drugiej strony – oraz z korzystaniem z wymiany młodzieży, wymiany kulturalnej, edukacyjnej, badawczej i szkoleniowej.
4. W 2023 r. Zjednoczone Królestwo zwróciło się do szeregu (ale nie wszystkich) państw członkowskich z zamiarem wynegocjowania dwustronnych porozumień dotyczących mobilności młodzieży, wzorowanych na brytyjskim systemie wizowym na rzecz mobilności młodzieży. Takie podejście skutkowałoby zróżnicowanym traktowaniem obywateli Unii pragnących udać się do Zjednoczonego Królestwa. Ponadto takie podejście nie prowadziłoby do eliminacji głównych utrudnień związanych z mobilnością, jakie napotykają młodzi ludzie.

II. CEL I ZAKRES PLANOWANEJ UMOWY

5. W swoich wytycznych z 23 marca 2018 r. (potwierdzonych w konkluzjach z 13 grudnia 2019 r.) Rada Europejska (art. 50) wskazała na cel Unii, zgodnie z którym do przyszłego partnerstwa ze Zjednoczonym Królestwem należy włączyć „[...] ambitne przepisy dotyczące przepływu osób fizycznych oparte na pełnej wzajemności i niedyskryminacji między państwami członkowskimi [...]”. 25 lutego 2020 r. Rada przyjęła decyzję upoważniającą do rozpoczęcia negocjacji w sprawie nowego partnerstwa ze Zjednoczonym Królestwem. Zgodnie z deklaracją polityczną z 2019 r. określającą ramy przyszłych stosunków między Unią Europejską

¹ (Dz.U. L 149 z 30.4.2021, s. 10).

² (Dz.U. L 29 z 31.1.2020, s. 7).

a Zjednoczonym Królestwem w wytycznych załączonych do wspomnianej decyzji wskazano w kontekście mobilności – niezależnie od kwestii podróży bezwizowych w przypadku pobytów krótkoterminowych oraz koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – że przewidywane wówczas partnerstwo powinno zmierzać do określenia warunków wjazdu i pobytu osób fizycznych w celach takich jak badania naukowe, studia, szkolenia i wymiany młodzieży.

6. Celem negocjacji jest osiągnięcie wyważonego porozumienia między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem w obszarze mobilności młodzieży bez konieczności wykluczania jakiegokolwiek szczególnego celu pobytu, a dzięki temu osiągnięcie potencjalnie szerszego zakresu stosowania niż ten przewidziany w decyzji Rady z 2020 r.
7. „Mobilność” w rozumieniu przewidywanej umowy oznacza pobyt osoby fizycznej, tj. pobyt o charakterze nietymczasowym. W związku z tym w przewidywanej umowie nie odniesiono się do kwestii ułatwień w podróżowaniu, takich jak dokumenty zastępujące paszport lub specjalne pasy odpraw, ani do tymczasowego świadczenia usług za pośrednictwem obecności osoby fizycznej na terytorium drugiej strony. Ta ostatnia kwestia została uwzględniona w części drugiej (Handel, transport, rybołówstwo i inne uzgodnienia) tytuł II (usługi i inwestycje) umowy o handlu i współpracy i przewidywana umowa nie ma na nią wpływu.
8. Przewidywana umowa powinna stanowić umowę uzupełniającą umowę o handlu i współpracy w rozumieniu art. 2 tej umowy, przyczyniając się tym samym do rozwoju ogólnych stosunków dwustronnych między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem.

III. TREŚĆ PRZEWIDYWANEJ UMOWY

ZASADY OGÓLNE

9. Przewidywana umowa powinna zapewnić równowagę praw i obowiązków. Musi zapewniać niezależność porządku prawnego i procesu decyzyjnego Unii, a także ochronę interesów finansowych Unii, a ponadto musi być spójna z podstawowymi zasadami Unii. Umowa powinna opierać się na zasadzie niedyskryminacji między obywatelami Unii i wzajemności.
10. Przewidywana umowa powinna odzwierciedlać status Zjednoczonego Królestwa jako państwa trzeciego spoza strefy Schengen oraz państwa niebędącego członkiem Unii, które w związku z tym nie podlega takim samym obowiązkom jak państwo członkowskie, nie może posiadać takich samych praw ani czerpać takich samych korzyści jak państwo członkowskie. W szczególności przewidywana umowa nie powinna oznaczać przyznania obywatelom Zjednoczonego Królestwa korzyści polegających na przyznaniu podstawowej swobody przemieszczania się, z której korzystają obywatele Unii. Nie powinna ona również oznaczać przyznania takich samych korzyści jak korzyści, z których korzystają beneficjenci umowy o wystąpieniu – części dotyczącej praw obywateli.

USTALENIA W PRZEWIDYWANEJ UMOWIE DOTYCZĄCE MOBILNOŚCI MŁODZIEŻY

CEL I ZAKRES STOSOWANIA

11. Przewidywana umowa powinna umożliwiać mobilność młodych obywateli Unii do Zjednoczonego Królestwa oraz młodych obywateli Zjednoczonego Królestwa do danego państwa członkowskiego Unii.
12. Zakres podmiotowy przewidywanej umowy powinien być ograniczony do młodych obywateli Unii i młodych obywateli Zjednoczonego Królestwa (np. 18–30 lat na początku okresu pobytu).

OKRES POBYTU

13. Okres pobytu powinien być ograniczony do rozsądnych ram czasowych (np. 4 lata).

DOZWOLONE RODZAJE DZIAŁALNOŚCI

14. Mobilność w ramach przewidywanej umowy, nie powinna być uzależniona od celu, tj. działania dozwolone na mocy przewidywanej umowy powinny obejmować pracę, studia, szkolenia/praktyki zawodowe (w tym również wtedy, gdy odbywają się w ramach programu edukacyjnego drugiej strony), badania naukowe, wolontariat, inne działania lub tylko odwiedziny/podróż przez cały okres pobytu.
15. Działania te nie powinny jednak obejmować działań wchodzących w zakres części drugiej (Handel, transport, rybołówstwo i inne uzgodnienia) tytuł II (usługi i inwestycje) umowy o handlu i współpracy.
16. Korzystanie z mobilności zgodnie z przewidywaną umową nie powinno być uwarunkowane kontyngentami.

WARUNKI PRZYJMOWANIA I POWODY ODRZUCENIA

17. W przewidywanej umowie należy określić wszystkie warunki przyjmowania. Powinny one opierać się na wspólnych warunkach przyjmowania, np. powinny obejmować ważny dokument podróży, ważne i kompleksowe ubezpieczenie zdrowotne oraz dowód posiadania wystarczających środków utrzymania (z uwzględnieniem tego, czy osoba ubiegająca się o wizę pracuje, czy nie).
18. Beneficjent powinien spełniać te warunki przez cały okres pobytu.
19. Przyjęty w Zjednoczonym Królestwie „system wystawiania zaproszeń” lub podobne systemy nie powinny być stosowane.
20. Przewidywana umowa powinna zawierać istotne powody odrzucenia wniosków, takie jak zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego.

PRZYJMOWANIE, W TYM ZAKRES PRZYJMOWANIA

21. W przewidywanej umowie należy określić zasady przyjmowania, tj. weryfikacji – w ramach kontroli *ex ante* przed skorzystaniem z mobilności – zgodności z warunkami określonymi w tej umowie.
22. Mobilność do Unii powinna mieć miejsce wyłącznie w państwie członkowskim, które przyjęło obywatela Zjednoczonego Królestwa, tj. przyjęcie przez jedno państwo członkowskie nie powinno dopuszczać mobilności wewnątrzunijnej do innego państwa członkowskiego.
23. Opłaty za rozpatrzenie wniosku, wydanie wizy lub dokumentu pobytowego nie powinny być nieproporcjonalne ani nadmierne.

RÓWNE TRAKTOWANIE

24. Traktowanie beneficjentów przewidywanej umowy powinno być takie samo jak w przypadku obywateli danego państwa, przynajmniej pod względem warunków pracy, w tym warunków wynagrodzenia i zwolnienia, a także bezpieczeństwa i higieny pracy, wolności zrzeszania się, niektórych zagadnień związanych z kształceniem i szkoleniem zawodowym, korzyści podatkowych, o ile dana osoba jest rezydentem podatkowym, oraz usług doradczych świadczonych przez urzędy pracy. Równe traktowanie nie powinno rozciągać się na stypendia lub pożyczki na studia i utrzymanie ani na inne rodzaje stypendiów i pożyczek.
25. Przewidywana umowa powinna zapewniać równe traktowanie w odniesieniu do czesnego obowiązującego w instytucjach szkolnictwa wyższego i w przypadku szkoleń.
26. W przewidywanej umowie należy znieść, w odniesieniu do beneficjentów unijnych, stosowaną w Zjednoczonym Królestwie „dopłatę z tytułu opieki zdrowotnej”.

CZŁONKOWIE RODZINY

27. W przewidywanej umowie należy określić warunki wykonywania prawa do łączenia rodzin z członkiem rodziny rozdzielonej (beneficjentem systemu) oraz wskazać członków rodziny kwalifikujących się do takiego łączenia.

POWIĄZANIA Z INNYMI ASPEKTAMI PRAWA UE LUB PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

28. Przewidywana umowa powinna pozostawać bez uszczerbku dla przepisów Zjednoczonego Królestwa, Unii oraz poszczególnych krajów, które to przepisy zapewniają legalne drogi migracji, tj. powinna przewidywać dodatkową drogę migracji w stosunku do dróg istniejących na terytorium którejkolwiek ze stron, o ile są one dostępne.
29. Przewidywana umowa powinna pozostawać bez uszczerbku dla przepisów Unii i państw członkowskich dotyczących nabywania statusu rezydenta stałego/długoterminowego.
30. Przewidywana umowa powinna pozostawać bez uszczerbku dla:
- przepisów dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego określonych w umowie o handlu i współpracy;
 - przepisów dotyczących podwójnego opodatkowania;
 - przepisów dotyczących kontroli osób przekraczających granice stron, w tym ułatwień w podróżowaniu przewidywanych przez którąkolwiek ze stron;
 - przepisów wymagających rejestracji obywatela drugiej strony w określonym terminie po przybyciu.

INNE ASPEKTY

31. Równe traktowanie w odniesieniu do czesnego w instytucjach szkolnictwa wyższego i w przypadku szkoleń powinno mieć zastosowanie niezależnie od procedury wizowej.
32. Przewidywana umowa powinna stanowić, że osobom legalnie zamieszkującym na terytorium jednej ze stron nie można odmówić wjazdu na terytorium tej strony.
33. Przewidywana umowa powinna pozostać bez uszczerbku dla uzgodnień w ramach wspólnej strefy podróżowania w zakresie, w jakim mają one zastosowanie między

Zjednoczonym Królestwem i Irlandią, o czym mowa w art. 38 ust. 2 Umowy o wystąpieniu i w art. 3 ram windsorskich.

POSTANOWIENIA INSTYTUCJONALNE

34. Przewidywana umowa powinna stanowić uzupełnienie umowy o handlu i współpracy, jak stanowi art. 2 tej ostatniej. W związku z tym przewidywana umowa powinna stanowić część tych samych jednolitych ram instytucjonalnych, w skład których wchodzi umowa o handlu i współpracy, i których integralną częścią są przepisy dotyczące rozstrzygania sporów.
35. W tych ramach należy utworzyć nowy specjalny komitet w celu wdrożenia przewidywanej umowy.

IV. ZAKRES TERYTORIALNY

36. Zakres terytorialny przewidywanej umowy powinien odpowiadać zakresowi umowy o handlu i współpracy, jako że przewidywana umowa jest umową uzupełniającą.

V. AUTENTYCZNE WERSJE JĘZYKOWE

37. Przewidywana umowa, która powinna być jednakowo autentyczna we wszystkich językach urzędowych Unii, powinna zawierać stosowną klauzulę dotyczącą wersji językowych.

VI. UZGODNIENIA PROCEDURALNE DOTYCZĄCE PROWADZENIA NEGOCJACJI

38. Komisja powinna prowadzić negocjacje w stałej koordynacji i ciągłym dialogu z Radą i jej organami przygotowawczymi. W tym względzie Rada i Coreper, wspierane przez [nazwa specjalnego komitetu], powinny udzielać Komisji wytycznych.
39. Komisja powinna, w sposób terminowy, konsultować się z organami przygotowawczymi Rady i składać im sprawozdania. Komisja powinna przekazywać na czas wszelkie niezbędne informacje i dokumenty dotyczące przedmiotowych negocjacji.
40. Komisja powinna terminowo i wyczerpująco informować Parlament Europejski o stanie negocjacji.